

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-8899
Den 16. juni 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1408 (MOF alm. del) stillet 20.maj 2021 efter ønske fra Kristian Pihl Lorentzen (V).

Spørgsmål nr. 1408

”Ministeren bedes komme med et skøn over, hvor stor mængde fisk der dagligt fortæres af den i Danmark værende bestand af sæler og skarv?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet Miljøstyrelsen, som oplyser, at:

”Spættet sæl

Miljøstyrelsen kan oplyse, at en voksen spættet sæl æder ca. 4 kg. føde om dagen. Spættet sæl er generalister med hensyn til fødevalg og synes at foretrække fiskearter, der er nemt tilgængelige og talrige. I Limfjorden er de hyppigste fødeemner sild, brisling, ål, tobis og ålekvabber. I Kattegat er fladfisk og tobis de hyppigste fødeemner, mens det i den danske Østersø er sild, fladfisk, tobis, kutlinger og torsk. I Vadehavet foretrakkes torskefisk, sild, diverse fladfisk, kutlinger og tobis.

I den sydlige Nordsø er over 90 % af de indtagne torsk og rødspætter under henholdsvis 35 og 18 cm, mens ising, tobis og fløjfisk for det meste er mindre end 25 cm. Der er ikke tilstrækkeligt datagrundlag til at belyse detaljeret sæsonvariation i danske farvande, men der er tegn på betydelig variation. Bestandene af spættet sæl fluktuerer, men blev i 2020 estimeret til at bestå af 12.454 individer, der spiser tilsvarende ca. 50 tons fisk om dagen.

Gråsæl

En voksen gråsæl æder ca. 5 kg føde om dagen og er ligesom spættet sæl generalist med hensyn til fødevalg. I Kattegat er foretrukne fødeemner torskefisk, fladfisk, stenbider (rognen) og hornfisk. I Østersøen er foretrukne fødeemner sild, torsk, brisling og kutlinger. Størrelsesestimer af fundne byttedyr i Østersøen varierer fra 4 til 114 cm med et gennemsnit på omkring 20 cm og 70 % af byttedyrene mellem 15 og 25 cm. Der er ikke datagrundlag til at estimere sæsonvariation i fødevalg.

For gråsæler blev der i 2020 optalt 1594 individer, hvilket svarer til ca. 8 tons føde om dagen. Miljøstyrelsen henviser i øvrigt til notat fra DCE¹ for specifik viden om spættet- og gråsæls fødevalg.

---

¹ Galatius, A. 2017. Baggrund om spættet sæl og gråsæls
biologi og levevis i Danmark. DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi -
https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2017/Baggrund_om_spættet_sael_og_graasael.pdf

Skarv

Miljøstyrelsen kan oplyse, at skarver næsten udelukkende lever af fisk. Skarvernes fødeindtag svinger henover sæsonen fra 200 g til 700 g om dagen. Behovet er størst i maj-juni, hvor skarverne har unger.

Undersøgelser af gylp i 23 skarvkolonier i 1992-94 viste, at skarverne i de vestjyske brakvandsfjorde især åd fladfisk, navnlig skrubber. Tilsvarende var fladfisk (her især ising) skarvernes foretrukne føde i den vestlige og sydlige del af Kattegat. I Lillebælt, Storebælt og den vestlige del af Østersøen dominerede torsk og hvilling i føden. I de mere lukkede farvande som Limfjorden, Isefjord og Smålandshavet spillede sort kutling, ålekvabbe, ål, ulk og ferskvandsfisk vægtmæssigt en relativt større rolle.

Skarvernes fødevalg i Ringkøbing Fjord blev også undersøgt i 2003-2005. Da var fladfiskene skrubbe og ising fortsat vægtmæssigt de vigtigste fødeemner for skarverne. Ising bidrog mest til at dække fødebehovet i april-juni og skrubbe i juli-september. Forskerne kunne imidlertid se, at skarverne havde vanskeligere ved at dække deres fødebehov i 2003-2005 end ti år tidligere, primært fordi skrubber i den foretrukne størrelse ikke længere forekom talrigt. Skarverne måtte derfor i højere grad fouragere på små sandkutlinger samt rejer, og de hentede en større andel af føden i Vesterhavet.

Der er tegn på, at isingens betydning som fødeemne for skarverne i den sydvestlige del af Kattegat er faldet, hvorimod ulkens betydning er steget. Der er grund til at formode, at de ændringer, vi ser i skarvernes fødevalg i vid udstrækning afspejler, at der i vore fjorde og farvande sker forandringer i forekomsten og udbredelsen af de forskellige arter af fisk. Et af eksemplerne på en sådan forandring er indvandringen af sortmundet kutling til de sydøstlige egne af landet. Denne fiskeart har optrådt i høj tæthed i bl.a. Smålandsfarvandet, og det har skarverne i de omliggende kolonier nydt godt af i en årrække, hvilket bl.a. viser sig ved en høj produktion af unger og vækst i flere af kolonierne, især i årene fra 2014 til 2017.”

Lea Wermelin

/

Katrine Nissen